

7 Napište dvěma slovy umělecký směr, s nímž je spojován román, z něhož je vybrán výchozí text. max. 2 body

8 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), či nikoli (N): max. 2 body

8.1	Ten, kdo najde ukrytý poklad jako první dostane bonusový dárek.	A	☐	N	☐
8.2	Čerti z našich kotlin vypadají proti monstru Krampus jako rošťáci čertíci.	☐	☐	☐	☐
8.3	V Jižní Africe nechtějí na Vánoce o rybě ani slyšet, protože mají vlastní pochoutku.	☐	☐	☐	☐
8.4	Na cestování je nejkrásnější to, že každý národ má své kulturní perličky a zvyky.	☐	☐	☐	☐

9 Přiřaďte ke každému z následujících úryvků (9.1–9.4) příslušného autora (A–F): max. 4 body
(Každého autora z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.)

9.1 Ó hrobko, ó ty komnato má svatební,
ó podzemský ty věčný žaláři, v nějž já
jdu ke svým drahým zesnulým, jichž přijala
již hojný počet Fersefassa v podsvětí.
Já poslední z nich, všech daleko bídňěji,
tam kráčím, dřív než los mi žití uplynul.

9.2 Jsi v zahradě hospůdky v okolí Prahy
Cítíš se zcela šťasten na stůl růží ti dali
A místo abys psal svou povídku lenošíš pohříchu
Hleď na mandelinku spící v růžovém kalichu
V achátech Svatovítských zříš zděšen své vlastní rysy
Na smrt jsi smuten byl v ten den kdy sebe v nich objevil jsi
Podoben Lazaru kterého světlo drtí
Pozpátku točí se ručičky hodin v židovské čtvrti
A ty couváš ve vlastním životě pomalu
Jda na Hradčany nahoru a poslouchaje k večeru
Jak v hospodách české písně zpívají

9.3 Slepice zlatonosná

Slepici kdosi měl, jež snášela vejce zlatá; i domysliv se, že u vnitřku jejím hromada jest zlata, zabiv nalezl ji podobnou ostatním slepicím. Tu nadav se, že valně bohatství nalezne, i malinkého jmění dosavadního zbaven byl. Je třeba na jmění hotovém přestávati a nenasytelnosti ubíhati.

9.4 Českých knížek hubitelé líti:
plesnivina, moli, jezoviti.

- A) Guillaume Apollinaire
B) Ezop
C) Jack Kerouac
D) Jan Amos Komenský
E) Karel Havlíček Borovský
F) Sofokles

9.1 _____

9.2 _____

9.3 _____

9.4 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10–15

Mnoho lidí, kteří poprvé navštíví deštný prales, cítí určité rozčarování. Mají pocit, že jsou v jiném lese, než jaký jim sliboval poutavě natočený přírodopisný dokument. Z něj se sice dozvědí, že se jedná o **biotop** s největší rozmanitostí živočichů a rostlin a že nic z toho, co viděli, ovšem nic z toho, co viděli, tomu nenasvědčuje.

Život v pralese totiž není zdaleka tak okázalý, jak dokáže zručný mistr stříhu divákoví naservírovat. V pralesích ale skutečně žije neuvěřitelné množství živočichů. Ti si vzájemně potravně či teritoriálně konkurují a dávají vzniknout nebyvale složitému potravnímu řetězci. Pro přežití v takovém prostředí je nutné zvolit jasnou strategii. Zatímco jedna skupina živočichů spoléhá na svou dravost, mravenci a termiti spoléhají na svou početnost, mnoho druhů zase přežije díky dokonalé kamufláži. Na první pohled pestře zbarvené a vzorované druhy umějí dokonale splynout v nepřehledné **spleti** vegetace, a i když procházíte jen pár centimetrů od nich, nemusíte mít o jejich existenci tušení.

Očím návštěvníka tropického pralesa navíc uniká svět v korunách stromů, kde se nachází významná část potravních zdrojů a mnoho živočichů je nerado opouští. **I já měl poprvé pocit, že jsem byl podveden.** A to až do té chvíle, než mě kousl první mravenec, o jehož přítomnosti jsem neměl **potuchy**.

(P. Bambousek: Noční odhalení: Koktejly) ^(6a)

- 10 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), či nikoli (N):** max. 2 body
	A	N
10.1 Každý z živočichů v tropickém pralese využívá určité způsoby jednání k přežití.	☐	☐
10.2 Návštěvník tropického pralesa si mnoha druhů živočichů nevšimne díky jejich splnutí s prostředím.	☐	☐
10.3 Auta článku přesvědčilo o dokonalém maskování živočichů v tomto prostředí kousnutí mravence.	☐	☐
10.4 Návštěvník tropického pralesa může pozorovat i živočichy, kteří žijí v korunách stromů.	☐	☐
- 11 Vypište přísudky ze zvýrazněné části ve třetím odstavci výchozího textu.** max. 2 body

- 12 Která z následujících možností nejlépe vystihuje slohový útvar, jehož prvky vykazuje výchozí text?** 1 bod
- A) fejeton
B) komentář
C) reportáž
D) recenze

- 13 Která z následujících možností slov z výchozího textu uvádí podstatné jméno v dvojném čísle?** 1 bod
(Uvedená slova jsou v textu podtržena.)
- A) biotop
B) spleti
C) očím
D) potuchy

- 14 Která z následujících možností nejlépe vysvětluje význam slova strategie?** 1 bod
(Slovo je uvedeno ve 2. odstavci výchozího textu.)
- A) vzájemná komunikace
B) chorobně utkvělá představa
C) vcítění se do jednání druhé osoby
D) promyšlený a plánovitý způsob a postup

15 Které z následujících souvětí obsahuje významový poměr odporovací?

1 bod

- A) Z něj se sice dozvědí, že se jedná o biotop s největší rozmanitostí živočichů a rostlin na naší planetě, ovšem nic z toho, co viděli, tomu nenasvědčuje.
- B) Zatímco jedna skupina živočichů spoléhá na svou dravost, mravenci a termiti spoléhají na svou početnost, mnoho druhů zase přežije díky dokonalé kamufláži.
- C) Očím návštěvníka tropického pralesa navíc uniká svět v korunách stromů, kde se nachází významná část potravních zdrojů a mnoho živočichů je nerado opouští.
- D) A to až do té chvíle, než mě kousl první mravenec, o jehož přítomnosti jsem neměl potuchy.

16 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

3 body

- A) Nebýt vrtochu počasí, možná že by tak bydleli dodnes. Všechno však změnil lijavec, který neměl období a který trval přes měsíc.
- B) Mohl zákonně zbít každého, kdo by se na jeho obdélník chtěl vetřít. Zbývající prostor byl společným majetkem všech. Tak tomu bylo v prvních dnech, kdy Mack a jeho mládenci seděli na podlaze, hráli – celí shrbení – karty a spali na holých prknech.
- C) Mack načrtl křídou na podlahu pět obdélníků, každý sedm stop dlouhý a čtyři stopy široký, a do každého napsal jméno. To byly jako postele. Každý obyvatel místnosti měl nezadatelné vlastnické právo na svůj prostor.
- D) Pak přišel jednoho odpoledne Hughie a přinesl vojenské lůžko s protřazeným plátěným potahem. Díru zašival dvě hodiny rybářskou šňůrou. Večer leželi ostatní ve svých čtvercích na podlaze a pozorovali Hughieho, jak se slastně rozvaluje na lůžku.
- E) Mládenci byli odkázáni pouze na dům a stálé sedění na bobku už je začínalo otravovat. Pohled na holá prkna stěn je rozciloval. Dům si zamilovali, protože jim poskytoval útočiště a měl zvláštní kouzlo; nemuseli se bát vpádu rozlíceného majitele. Li Čong se k němu totiž nikdy nepřiblížil.

(J. Steinbeck: Na plechárně, upraveno) ⁽⁶⁴⁾

- 16.1 _____
- 16.2 _____
- 16.3 _____
- 16.4 _____
- 16.5 _____

17 Ve které z následujících možností není pravopisná chyba?

1 bod

- A) Imisní limit pro ochranu člověka je stanoven pouze v případě Oxidu dusičitého, ne však Oxidu dusnatého.
- B) Škodlivý je přízemní ozon především v kombinaci se smogem, a nejvíc tedy ohrožuje velká města či lokality nedaleko víťazených komunikací.
- C) Nejvyšší koncentrace polétavého prachu bývají naměřeny v chladných obdobích, kdy se na jeho produkci spolupodílají domácnosti.
- D) Karcinogenní benzoapyren najdeme v tabákovém kouři a ulpývá rovněž na povrchu grilovaných potravin.

18 Která z následujících možností obsahuje informaci, která není v souladu s pravopisnými pravidly?

1 bod

- A) Je-li v několikanásobném podmětu několik jmen rodu středního a alespoň jedno z nich je v čísle jednotném, píše se pak v přísudku v přičestí minulém koncovka –y, např. *Švédsko a Finsko podepsaly dohodu o spolupráci*.
- B) Skupina párových souhlásek se vyslovuje buď celá zněle, nebo celá nezněle, ale psaní jednotlivých souhlásek se řídí podle psaní hlásek v jiných tvarech téhož slova nebo ve slovech příbuzných, např. *hebký [hepkj] – heboučky*.
- C) U tzv. přísllovečných spřežek píšeme předpony s-, se-, z-, ze- ve shodě s předložkou původního předložkového významu, např. *s hůry > shůry*.
- D) Mezi číslicí a značkou je mezera a zároveň se mezera zachovává, je-li za číslicí přídavné jméno, např. *20 násobný*.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19–22

TEXT 1

Co čokoláda? Říkalo se, že je nezdravá. Teď je naopak označována za superpotravinu.

Tenhle moderní termín nesnáším. Každá potravinu konzumovaná ve velkém množství škodí. Čokoláda má vysokou energii, vysoký podíl cukru. Liší se v množství kakaové sušiny. Hořká čokoláda jí musí mít minimálně 35 %, mléčná 25 %. Čím více procent, tím více antioxidantů a méně cukru. Kupuji si většinou 70 %. Měla jsem i 90 %, ale to už mi přišlo moc tvrdé, nahořklé a zároveň nakyslé. Člověk si musí taky pochutnat. Jídlo je kousek radosti ze života. Žít ve zdravě a nepochutnat si, to také není dobré.

(Mýty o potravinách a zdravé výživě, rozhovor s prof. Janou Dostálovou, Téma)

TEXT 2

5. Prodejní názvy „čokoláda“, „mléčná čokoláda“ a „čokoládová poleva“ stanovené v příloze I mohou být doplněny informacemi nebo popisem týkajícími se znaků kvality za předpokladu, že výrobek obsahuje - v případě čokolády nejméně 43 % celkové kakaové sušiny, při obsahu nejméně 26 % kakaového másla, - v případě mléčné čokolády nejméně 30 % celkové kakaové sušiny a nejméně 18 % mléčné sušiny (při obsahu nejméně 4,5 % mléčného tuku) získané ze zahuštěného nebo sušeného plnotučného mléka, polotučného mléka nebo odstředěného mléka, smetany nebo zahuštěné nebo sušené smetany, másla nebo mléčného tuku, - v případě čokoládové polevy nejméně 16 % tukuprosté kakaové sušiny.

(Směrnice Evropského parlamentu A Rady 2000/36/ES ze dne 23. června 2000 o kakaových a čokoládových výrobcích určených k lidské spotřebě)⁽⁶⁾

19 Která z následujících možností nejuvstížeji interpretuje obsah výchozího TEXTU 1?

1 bod

- A) Konzumace čokolády je zdravá v závislosti na obsahu kakaové sušiny a konzument by se jí měl podřítit.
- B) Konzumace čokolády je zdravá v jakémkoli množství a při jakémkoli obsahu kakaové sušiny.
- C) Konzumace čokolády je zdravá v závislosti na obsahu kakaové sušiny a množství této potravin, ale musí také chutnat.
- D) Konzumace čokolády není zdravá ve velkém množství bez ohledu na obsah kakaové sušiny.

20 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými v obou výchozích textech (A), či nikoli (N):

max. 2 body

	A	N
20.1 Autorka odpovědi v TEXTU 1 vybírá a uvádí jen částečné informace o kritériích, která musí splnit potravinu označovaná jako čokoláda.	☐	☐
20.2 Kritéria kvality výrobku zvaného čokoláda jsou v obou výchozích textech závazná pro výrobce čokolády.	☐	☐
20.3 Čím více kakaové sušiny a čím méně mléčné sušiny a kakaového másla výrobek označovaný čokoláda obsahuje, tím je zdravější.	☐	☐
20.4 Mléko, smetana a kakaová sušina obsahují tuky.	☐	☐

21 Která z následujících možností nejlépe vystihuje povahu TEXTU 1 a TEXTU 2 v daném pořadí?

1 bod

- A) text umělecký a text publicistický
- B) text publicistický a text odborný
- C) text prostě sdělovací a text řečnický
- D) text publicistický a text administrativní

22 Která z následujících možností správně pojmenovává větné části uvedené v TEXTU 2 za odrážkami?

1 bod

- A) vedlejší věty předmětné
- B) rozvitý předmět
- C) vedlejší věty příslovečné podmínkové
- D) příslovečné určení podmínky

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 23–26

Po chvíli Hamlet dodal: „To dětem nikdy **neztačí** odpověd’...

Hrajou si například se skříni tajemství

a odnesou nakonec ten její klíč do sebe.

...

To potom vyjdou třeba ze stodoly

a **besděky** rozslápnou poslední zrno z loňské úrody,

aby ihned nato byly pokoušeny ještě jaksi navíc

nasadit na lebku ohně zlatou panenku stohu ...

Jsou plny života jako kůň,

který cítí jezdce ne jako cizí bytost,

ale jako svoji myšlenku ... Jásají, křičí,

jsou spolu už rok a nelitují toho,

mají mocný **kazijed** na všechno, co není zárak –

všechny skvrny jsou jenom ty blátivé

na **novích** šatech, a ty se brzy vymnou...

(V. Holan: Noc s Hamletem, upraveno) ^[67]

- 23** **Přiřaďte ke každé z následujících charakteristik (23.1–23.3) příslušné obrázné pojmenování A–E):** max. 3 body
(Každé obrázné pojmenování z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou.)

23.1 ... a besděky rozslápnou poslední zrno z loňské úrody, ...

23.2 ... který cítí jezdce ne jako cizí bytost...

23.3 ... Hrajou si například se skříni tajemství...

- A) alegorie
B) metafora
C) přirovnání
D) metonymie
E) personifikace

23.1 _____

23.2 _____

23.3 _____

24

max. 3 body

- 24.1** **Vypište z výchozího textu jedno slovo utvořené skládáním.**

- 24.2** **Napište jméno a příjmení autora dramatu a název dramatu, které obsahuje postavu Hamleta.**

- 25** **Která z následujících možností úryvků výchozího textu neobsahuje přívlastek neshodný?**

1 bod

- A) například se skříni tajemství
B) poslední zrno z loňské úrody
C) lebku ohně zlatou panenku stohu
D) skvrny jsou jenom ty blátivé

- 26** **Která z následujících možností obsahuje slovo, jež je ve výchozím textu napsáno bez pravopisné chyby?**

1 bod

(Uvedená slova jsou v textu tučně zvýrazněna.)

- A) neztačí
B) besděky
C) kazijed
D) novích

27 Které z následujících tvrzení není pravdivé?

1 bod

- A) Sémantika je nauka o významech slov.
- B) Ortografie je nauka zabývající se pravidly pravopisu.
- C) Etymologie je nauka o původu slov.
- D) Dialektologie je nauka o ustálených slovních spojeních.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 28–31

KAP.I.

O příčinách v svět putování

5. Až natrápě se a navrtě se dosti sám v sobě, na toto sem přišel, abych nejdříve všechny lidské věci, co jich pod sluncem jest, prohlédl a teprve jedno s druhým **rozumně** srovnávaje, jistý sobě stav vyvolil a své sobě věci k užívání pokojného na světě života pěkně nějak spořádal. Načej čím sem myslil více, tím se mi ta cesta líbila lépe.

(J. A. Komenský: *Labyrint světa a ráj srdce*) ^[68]

28

max. 3 body

28.1 Uvedte století, ve kterém převážně žil autor výchozího textu.

28.2 Napište název dvou uměleckých slohů uplatňujících se v období života autora výchozího textu.

29

Která z následujících možností uvádí slovo základové ke slovu *rozumně*?

(Uvedené slovo je v textu tučně zvýrazněno.)

1 bod

- A) rozum
- B) rozumný
- C) rozumět
- D) nerozumně

30

Která z následujících možností uvádí podstatné myšlenky výchozího textu?

1 bod

- A) Vypravěč zdůvodňuje, proč se rozhodl pro poznávání světa.
- B) Vypravěč vysvětluje, proč se trápí kvůli svému budoucímu životu.
- C) Vypravěč informuje o své cestě světem.
- D) Vypravěč popisuje svou cestu světem.

31

Která z následujících možností pojmenovává tvar podtrženého slovesa ve výchozím textu?

1 bod

- A) přičestí minulé
- B) přechodník
- C) infinitiv
- D) přičestí trpné

32

Která z uvedených možností je považována za stylistickou chybu?

1 bod

- A) parenteze, např. Bylo to, zdá se, již zapomenuto.
- B) anakolut, např. Kdo si zapomněl nákup, je k vyzvednutí u pokladny.
- C) inverze, např. Tvář ta vráscitá do paměti vryvala se mi.
- D) elipsa, např. Klobouk dolů.

33

Rozhodněte, která z následujících vět je napsána pravopisně správně.

1 bod

- A) Většina moderních vydání Labyrintu vychází s obsáhlými vysvětlivkami dobových pojmů.
- B) Většina moderních vydání labyrintu vychází s obsáhlými vysvětlivkami dobových pojmů.
- C) Většina moderních vydání Labyrintu vychází s obsáhlými vysvětlivkami dobových pojmů.
- D) Většina moderních vydání Labyrintu vychází s obsáhlými vysvětlivkami dobových pojmů.

TEST 3

1 Ve které z následujících možností je pravopisná chyba?

1 bod

- A) Zvolený americký prezident ostře zaútočil na americké zpravodajské služby, neboť ho zlobily úniky různých informací, způsobilé poškodit ho již ve finále prezidentské volby.
- B) Tyto síly pomáhají vytvářet systém manipulující bezpečnostními hrozbami, kde jsou největšími nepřáteli o rozpočet se rvoucí zpravodajské služby.
- C) Bylo možno se poučit, co znamená, když dvě zpravodajsky pracující složky jsou ve svých činnostech totálně nekoordinované.
- D) Preferovala bezrozporné minění stále menší skupiny spolupracovníků, kteří se stále vzájemně utvrzovali, že armády utrpěly ve válce takový otřes, že hned tak nezaútočí.

WÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–7

Nakonec, kdy se upřímně řečeno ukázalo, že už je pozdě, různé instituce předložily materiály s popisem neznámého. Jejich konfrontace vzbuzuje nutně údiv. Tak v **prvním** z nich se říká, že **zmíněný** muž byl malé postavy, měl zlaté zuby a kulhal na pravou nohu. Ve druhém **se** tvrdilo, že to byl dlouhán s platinovými korunkami a **že** kulhal na levou nohu. Ve třetím se lakonicky sděluje, že neměl žádné zvláštní znamení. **Musíme** přiznat, že ani jediný popis neodpovídá skutečnosti.

Především: popisovaný nekulhal ani na pravou, ani na levou nohu. Nebyl obr ani trpaslík, ale byl **jednoduše** vysoký. Co se týče zubů – vlevo měl korunky platinové, vpravo zlaté. Na sobě měl drahý šedý oblek a polobotky zahraniční výroby v **barvě** obleku. Dále šedý baret **posazený** švihácky na **stranu**. Pod paží svíral hůlku s černým knoflíkem v **podobě** hlavy pudla. Hádali **byste** mu **něco** přes čtyřicet. Trochu pokřivená ústa. Hladce vyholený. Brunet. Právě oko černé, levé neznámo proč zelené. Obočí černé, nestejněměrně posazené. **Jedním** slovem – cizinec.

(M. Bulgakov: *Mistr a Markétka*) ¹⁶⁰

2 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), či nikoli (N):

max. 2 body

	A	N
2.1 Výchozí text obsahuje vsuvky.	☐	☐
2.2 Výchozí text obsahuje několik vedlejších vět s podřadící spojkou že.	☐	☐
2.3 V části věty ... popisovaný nekulhal ani na pravou, ani na levou nohu. je nesprávně užitá interpunkce.	☐	☐
2.4 Ve větě Právě oko černé... není vyjádřen přísudek.	☐	☐

3 Která skupina slov z výchozího textu obsahuje všech pět ohebných slovních druhů?

1 bod

(Slova jsou v textu tučně zvýrazněna.)

- A) jednoduše, podobě, musíme, jedním, byste
- B) podobě, zmíněný, jedním, něco, musíme
- C) že, prvním, posazený, se, barvě
- D) musíme, stranu, prvním, se, podobě

4 Kterou z následujících dvojic slov z výchozího textu lze považovat za antonyma?

1 bod

- A) černé – zelené
- B) platinová – zlatá
- C) obr – trpaslík
- D) tvrdit – sdělovat

5 Která z následujících možností vystihuje povahu výchozího textu?

1 bod

- A) popis vzhledu cizince
- B) charakteristika povahy cizince
- C) úvaha o vzhledu cizince
- D) kritika cizince

6 Najděte v textu slovo označující barvu vlasů a napište ho.

1 bod